

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETESI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4 sz.

A lopott tárgy.

Irta: Székely Vladimir, államrendőrségi fogalmazó.

Kézen fekvő, hogy a nyomozás célja egyáltalában nem merülhet ki a tettes vagy tetteseknek kézrekerítésével.

Minden büncselekmény a fennálló törvényekben kifejezett jogrendnek kisebb vagy súlyosabb megsértése ugyan, mely megtorlást nyert akkor, mikor a sértő: a tettes az igazságszolgáltatásnak át lesz adva.

A megtorlás azonban nem lehet egyedüli cél.

Hátra van még a sértett *magánérdek*: a vagyoni érdekek kiegyenlítése.

A nyomozásnak nemcsak azon kell lenni, hogy a *bűnüldözés* terén teljes sikert érjen el, hanem egyik feladata, hogy a sértettnak okozott *kárát* is megtérítse, módját lolje annak, hogy az ismét a tőle büncselekmény útján elvesztett értékekhez hozzájusson.

Egyik feladata ez a nyomozásnak — mondottuk — még pedig legfontosabb feladata. Igaz, hogy a legnehezebb is.

Ime az államrendőrségnek mult évi bűnügyi statisztikája szerint 10.700.850 koronára van becsülve pontos számítások alapján az a kár, melyet bűnös kezek okoztak. Ebből a lopásra 1.902.970 korona esik. A tíz millióból megtérült összesen 2.983.900 korona, tehát alig egy harmadrész.

Pedig a sértett rendszerint sokkal több gondot vet majd mindig arra, hogy a kára megtérüljön, mint a tettes üldözésére vagy büntetésére.

A közönség akár futni engedné a tolvajt, ha visszajutott az elidegenített értékeihez. — *Ússe kő!* — így gondolkoznak annyian — hadd menjen a gazember, én nem leszek az akasztója.

Igaz, hogy a sűrű idézgetésekre a hosszadalmas tárgyalásokra is gondolnak ilyenkor fázósan.

De másképp áll a dolog, ha nem kerül meg az elidegenített holmi!

A káros akkortól mindig ideges, s nem nagyon békíti az sem, ha a tettes a mi révünkön már zárt ajtók mögött hűsöl. A közönségnek a tolvajjal szemben tanúsított nagylelkűsége, ha megtérült a kár, éppenséggel sohogyssem jelentkezik velünk szemben, ha csak a tolvaj van meg, de nem a holmi.

Sőt a nagylelkűség helyét egyenesen a bosszúság foglalja el.

— Ügyetlen az a csendőrség, rendőrség — hajtogatják — no hát igen, megcsípték a tolvajt. Persze előbb időt engedtek neki, hogy jó helyre tegye a lopott holmit. Mi hasznom abból, hogy ha a gézengúz le is csukják?

Már ilyen az ember. Mindig a *saját* szempontjából beszél.

Ezek az általános tapasztalatok azonban kell, hogy kettőzött mértékben indítsanak bennünket arra, hogy a tettes vagy tettesek kézrekerítése mellett az elidegenített dolgok megtérülésén is fáradozzunk.

Annyival is inkább, mert erre közvetve a *bűnderítés* s a *tettes nyomozásának célját* is szolgáljuk.

Két légy egy csapásra!

Hisz a lopott tárgy a legfontosabb korpusz delikti, s az árulójává válhatik a tettesnek akár birtokában marad az, akár tovább adja.

Nézzük hát egyenkint azokat a követendő elveket és praktikákat, melyeket szem előtt akarunk tartani akkor, a mikor egyrészt az okozott kár megtérülésén igyekezve, másrészt épp a kár anyagát kitevő elidegenített holmi révén akarunk a tettes kilétéhez és személyéhez közel férközni.

Hangsúlyozzuk, hogy egyetemes szabályokat felállítani nem lehet, mert hisz minden eset körülményeiben és tényállásában mindig más-más, vannak azonban itt is bevult általánosságok, melyeket az esetek zömében jó figyelemre méltatni.

*

Nyilvánvaló, hogy először alaposan tudni kell, hogy mit loptak. Ez ugyan nem nehéz dolog. A sértett erre nézve mindig tud kellő tájékozással szolgálni, de azért itt is a mi szakértelmünk szükaészes. Efféle megjelölésekkel, mint egy ezüst óra, egy téli kabát... nem lehet megelégedni. A legpontosabb leírást kell bekövetelnünk. Olyan tüzetesen kell eljárunk, mintha csak valami személyleírást, talán éppenséggel a tettes személyleírását vennők föl.

Mert a hogy egy emberre sohasem találunk rá, ha csak annyit tudunk róla, hogy „barna, magas ember”, úgy nem ismerünk, teszem fel a lopott órára sem, ha csak annyit tudunk arról, hogy „egy ezüst óra”.

Villamos és gőze-óra berendezett gyár tőlől nem képes olesón fionom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHALY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Az őc ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedő, gordonka, czimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb., míg **Reményi** legnagyobb képességűekét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58** Kulcsköltségítés díjtalanul. Kívül a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olesón. — Minden hangszerről külön külön árjegyzék kerendő.

Az elidegenített tárgyak pontos leírását azután a legtöbb esetben lehetőleg a legszélesebb körben kell nyilvánossá tenni. Erre szolgálnak nyomozó lapjaink (Rendőri Közlöny, Bűnügyi Értesítő), de igen jó szolgálatokat tehet a napi sajtó is. A hol az hiányzik, falragaszok, kidobolások segíthetnek.

A lopott tárgyak pontos leírását első sorban olyan kereskedéseknek s intézeteknek kell közvetíteni, a melyekről feltehető, hogy a tettes ott próbálkozni fog az értékesítéssel. Így zálogházak, óra és ékszerkereskedések, (értékpapiroknál pénzüintézetek). Értesíteni kell egyúttal a közeli városok rendőrségeit, vagy távolabbi nagyobb góczpontok hatóságait, mert „senkisésem próféta a saját hazájában”, s a tolvaj is idegenben szeret igen sokszor túladni a prédán.

Ez általánosságban megszokott s a legtöbbször beváltó rendszer, de előfordulhatnak esetek — igaz, hogy ritkán — a mikor nem tanácsos a lopást s a lopott tárgyakat dobra ütni. Sőt ellenkezőleg az egészet titokban kell tartani — nyomozási érdekből.

Például: X. földbirtokosné észreveszi, hogy a szekrényében tartott arany nyaklánc eltűnt. A lánczot igen ritkán szokta feltenni. Inkább csak lakodalmassalkalmakra, vagy vendégségbe és így tovább. Az asszony a dolgot bizalmasan közli a csendőrőrmesterrel, azzal, hogy a tolvaj senki más nem lehet, mint a szobaleány. A láncz még tegnap megvolt, s reggel nagy takarítás után, mikor csak a leány tartózkodott a szobában, eltűnt. A csendőr meghagyja az asszonynak, hogy mit se szóljon senkinek. Tegyen úgy, mintha még semmiről sem tudna.

Úgy is lesz. A leány biztonságban érzi magát. Debogy sejtí, hogy figyelik.

Másnap elkérezdik a szomszédvárosba.

— A néném beteg, haldoklik szegény! — mondja a tekintetes asszonynak, s meghatottan törli szemeit.

A tekintetes asszony természetesen elengedi, de egyúttal értesíti a csendőrt is.

Következésképp a csendőr is utazik.

Az állomáson szembekerül a lánynyal.

Most már nincs mit teketóriázní.

— Adja ide a lánczot! — ezzel szólítja meg a csendőr a leányzót.

Ez ijedten tiltakozik, de már hiába.

Megmottozzák és — nála van a láncz.

Ha most ezt a lopást tüstént dobra ütötték volna, a tolvaj bizony jó időre elrejtí. Olyan helyre teszi, hogy azt senki ki nem ássa. s várt, várt volna türelmesen . . . amíg módját ejtheti a lopott holmi értékesítésének.

Az elidegenített holmik pontos leírásának az illetékesekkel való közlésével természetesen nincsen minden megtéve. A zálogházások, ékszer, vagy ruhakereskedők, ószerekesek, mivelhogy azok elvégre is inkább üzletemberek —

bizony nem fordítanak mindig tulságos nagy gondot a hozzájuk elzalogosításra vagy eladására kerülő holmik megfigyelésére. Magunknak kell tehát utána érdeklődnünk. Meg is tesszük, de a tolvajok is jól tudják azt. Ezért már az ügyesebb fajta azon mesterkedik hogy a lopott holmik eredeti alakjukból kiforgatva, hozzák forgalomba. El-elmennek az ékszerekkel az ékszerészekhez s átalakítatják azokat, vagy sokkal többször maguk csinálják meg ezt — ezért keresett s becsült tag a betörőszövetkezetekben a kitanult aranyműves, — s így átalakítva kínálják vételre a lopott holmik. Ez sokszor sietve történik, vagy az aranyművestolvaj nem ért nagyon hozzá. Észrevenni a tökéletlen munkát. Minderre felhívandó az ékszerészek, a zálogosok figyelme, de magunk is nézzük át a már elzalogosított tárgyakat.

Igen gyakori eset, hogy a becsületes üzletemberek révén a tolvaj egyszerre csak a rendőrrel vagy csendőrrel találja magát szemközt. És igen gyakori, hogy egy-egy elzalogosított vagy lopott tárgyra, ha rátalálunk, az üzletestől nagyon használható utbaigazításokat kapunk a tolvaj kilétére. Csak nyitott szemmel kell nézni. Bár a nehézségek meglehetősek. Ismételjük, hogy a szokásos tolvajoknak különös gondját képezi a lopott tárgyak eredeti minemőségükből való kiforgatása.

Hogy többet ne említsünk: a fehéreművekből készíedik a lánccsereket, betüket, monogramokat, és másokkal helyettesítik, ruhákra más gombokat varrnak, más czégneveket varrnak bele, még meg is festetik kelmefestőknél, árukból kivesszik a gyárjelet, arany, ezüst lánczokat más kapecsokkal, vagy más lánczokról áttett szemekkel változtatnak meg, esetleg más függőket raknak rájuk, az órákban az óraszámot megváltoztatják, gyűrükbe más köveket tesznek, foglalatjukat megmástitják és így tovább.

Igen átgondoltak ezek a furfangok s így általában nagyon kell figyelnünk, s bizony néha nagyon furfangosoknak kell lennünk. Mert a tolvajvilág ma már néha igazán zseniális fogásokhoz nyul, hogy élvezhesse munkája gyümölcsét.

Egy ilyen igazán vidám történetet hoztak nemrégiben a berlini lapok.

A németek fővárosában egy tolvajszövetkezet hónapokon át tartó ernyedetlen szorgalommal szép zsákmányra tett szert. A tolvajbanda tagjai azonban mind tizenhárom próbás, kiérdemült gazemberek voltak, a kik már nagyon sokszor barátokoztak a börtön magányával. Igen jól tudták, hogyha akármelyik közülök feltűnőbbben költekeznek, a rendőrség nyomban gyanút fogna és — ki tudja — még képes rájönni titkaikra. Pedig mindnyájan nagyon vig fizkók voltak. És senki ne vegye tőlök rossz néven, szerettek volna legalább, ha már van pénz, amúgy isten igazában egy jót mulatni.

Az öreg „Johannak” — a kinek mindig kész ötletraktára volt — egyszerre egy nagyszerű ideája támadt.

A legjobb órák,

legszolidabb ékszerek, egyszerűtől a legdrágábbig, úgy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műrámál Szegeden,
javítások 5 évi jótállás mellett.
Arcképek ingyen!

— Gyerekek, megvan! Rendezzünk lakodalmat. Óriási dáridót osapunk, s a fogdmegektől nyugodtak lehetünk. Csak nem fognak megint szaglászni, mikor lakodalmom van a háztájunkon.

— Jó, jó! de hol van a lakodalmas pár?

— Az a legkevesebb! Te Tóni egyszerűen még egyszer elveszed a Fánit. Igaz, hogy már öt esztendeje elvetted, . . . tudom, eleget bánod, de hát az mindenki-vel így van, s azon nem lehet segíteni.

Úgy is történt. Abanda vig muzikaszó mellett lakodalmas kocsikázással kivonult a szomszédos Rixdorfba. Elöl hajtattott a csunya Fáni, szende menyasszonyi köntösből, fején myrtuskoszorú. A menetet bezárta Tóni a vén betörő, s szíves mosolylyal honorálta a szivélyes hamiskodással gratuláló elvtársakat.

A nagyszerű ötletet azonban el találták mesélni később a lakodalmas betörők. Így jutott a pompás komédia a rendőrségnek is tudomásra, a ki nyomban érdeklődni kezdett és nemsokára a lakodalmasok a börtönben elmélkedhettek a rosszul sikerült esküvőn.

(Vége köv.)

Egy rejtelmes bűneset felderítése.

Elbeszélés a csendőr életből.

Írta: Anonymus.

A mikesvári örs laktanyájában Korondi Imre őrsvezető, Pócsi Imre próbacsendőrrel Lokodi Lajos őrmester, ideiglenes járásparancsnokuk előtt az őrsirodában megjelenve, jelentette, hogy a már vett parancs szerint szolgálatba indulni készen állanak.

Rendes körülmények között egy ilyen jelentés a mindennapi megszokott dolgok közé tartozott volna, de jelen esetben ránczokat vont Lokodi őrmester homlokára, mert egy hatékony figyelmeztetés volt ez arra, hogy elérkezett immár a tettek ideje s rövidesen meg kell mutatnia, hogy vezető állásra képes, egyszerűen mire képes ott, a hol alárendeltjeinek majdnem egy hónapi szünetlen fáradozása hiábavaló volt s akkor, mikor már minden oldalról kezdtek sutogni, hogy a csendőrök csak a mindennapi dolgokban tudnak sikeresen nyomozni, de mihelyt valami rendkívüli dolog adja elő magát, csütörtököt mond a puskájuk.

Lokodi őrmester azonban — bár majdnem a kétségbeesés szélén állott a kérdésben forgó rejtély miatt — tekintélyét megóvando, a szokott komoly hangon adta meg a következő utasítást indulásra kész járőröknek:

— Semmi más teendőjük nem lesz, mint a mikesvári Danozinger-féle kenderfonó-gyár közelében levő, Berényi-féle magánosan álló csárdánál alkonyattól virradtig megfigyelő állást foglalni s ha netán gyannasat észlelnének, a körülményekhez képest eljárni. Mert éppen szombat este, azaz a fizetés napja van, a csár-

dában szokásos zenebonát, ha éppen előadná magát, meg kell szüntetni, szóval a rendszerint előforduló rendetlenségeknek elejét kell venni.

A járőr a parancs átvétele után az őrmester rendeltére fegyverét megtöltötte és katonás tisztelgés után szolgálatát megkezdette.

A magára maradt Lokodi őrmester mintegy megtört aggastyán ültle ezek után az íróasztala előtt levő székre és sirni szeretett volna.

Egy 15 évet meghaladó szolgálat sok kimagasló eredménye után is úgy érezte most magát, mint egy magával tehetetlen gyermek, ki magán segíteni nem tud s mintha ereje, képzelőtehetsége cserben hagyta volna akkor, mikor leginkább kellene tettejét, tudását érvényre juttatni s midőn jövője érdekében meg kellene mutatnia, hogy nemcsak közönséges, de nagy tettekre is képes.

Érezte, hogy ha a fejében motoszkáló terveit megvalósítani nem lesz képes, elvesziti előljárói bizalmát, alárendeltjei előtt tekintélyét s ezen csak nemrég elfoglalt állomásán nem lesz képes a lakosság előtt oly tekintélyt és bizalmat szerezeni magának, mely eddigi állomásán mindig környezte és sikeres munkásságát elősegítette.

Egy pillanatra feleszmélve, felülkerekedett benne ambíciója, felállott s irodájában komor tekintettel fel s alá sétálva mintegy ismételni igyekezett a történeteket.

Mi is történt tulajdonképpen?

Mikesváron, Lokodi őrmester új állomásán, hol rendezett közbiztonsági viszonyok mellett már évek óta még egy jelentéktelenebb lopás sem fordult elő, április hó 19-ére menő éjjel, tehát már ezelőtt három héttel borzalmas módon meggyilkolták Ábrahám Dezső magánzót, ki egy öreg, magával is majdnem tehetetlen gazdasszonyával együtt teljesen egyedül lakott a község kellő közepén, majdnem a csendőrlaktanya szomszédságában s daczára annak, hogy ezen egész éjjelen át egy csendőrrjárőr helyi szolgálatban a községet — mint az őrmester ezt az ellenőrzésből tudta — szabályszerűen portyázta; s az éjjeli-őrök is hiven teljesítették kötelességüket. A világon senki sem tud számot adni — sem csendőr, sem éjjeli-őr, sem más magáuegyén — arról, hogy a szokásos éjjeli csendben valami olyant észlelt volna, a mi a tett megtörténte következtetni engedett volna.

Az őrmester eddig érve gondolatai sorakoztatásában, megrázkódott. Mintha magát akarta volna csüggedtségéből felébreszteni. Megállott és a már közeledő esti szürkülettől homályos ablakokra szegezve tekintetét, szívének egész keserűségét egy nehéz sóhajtásba fojtotta.

Majd néhány pillanat múlva az a gondolat bántotta, hogy mit szól hozzá a világ, mit az előljárók, hogy ilyen eset éppen a laktanya közvetlen közelében, a község legforgalmasabb pontján, örs, járás székhelyén

Fekete könyv

eredeti bűnügyi és detektív-történetek gyűjteménye.

Írta dr. Guth Soma. Eddig a következő kötetek jelentek meg: I. A vén kopó. II. Világvárosi bűnök. III. Tuzár mester. IV. Az éjszakai Budapest. — Sajtó alatt: V. Az urnongók világa. VI. Híres szökhátmosok. VII. Tuzár külföldi sikerei. VIII. Gyanus exisztenciák. IX. Mik történtek a föld alatt? X. Modern betyárok. — Minden kötet 200 oldal terjedelemmel.

Ára kötetenként csak 2 kor. A teljes 10 kötetből álló sorozat 20 K. — *Magrendelhető 2 koronás havi részletfizetésre is!* — KUNOSSY, SZILAGYI és TÁRSA könyvkiadóhivatala, Budapest, IV., Semmelweis-utca 14. Nagy képes könyv- és kép-árnyíték ingyen és bérten.

megtörténhetett. S ha már megtörtént — a mit az ujságok is kiméletlenül hangoztatnak — miért nem képes a tettet előkeríteni? Az e fölötti szégyent átérezve, szinte mozogni érezte maga alatt a padozatot s azt hitte, hogy mindjárt elsüllyed s hogy neki többé nem szabad emberek előtt megjelennie. A folytonos aggódás és a kötelességérzet tudata már-már annyira megviselte, hogy alig maradt jártányi ereje.

Eppen ekkor nyílt a félig betett iroda ajtaja s egy hat év körüli kedves, kócosfejű gyermek dugta be azon a fejét és lágy gyermekhangon szólalt meg:

— Édes apám ma nem jössz be hozzánk, hiv az édes anyám.

Lokodi őrmester felébredt zsihbadságából. El is tűntek rossz gondolatai, mert felébredt benne az apa s mintha kivetkőzött volna előbbi kedélyállapotából — habár egy pillanatra is — nem látott egyebet, mint az ő kedves kócosfejű gyermekét s mintha maga is gyermekké vált volna, derült mosolyal gyermekéhez lépett, azt ölébe kapva, bezézgetni kezdte s megígérte neki, hogy ha apa jól végezte dolgát, mi mindenféle szép játékokra számíthat. Ezután összecsókolgatva, azt mondotta a gyermeknek:

— Mondd meg csak édes anyának, hogy apának ma fontos dolga van s nemsokára szolgálatba megy. Jó lesz, ha gondoskodik, hogy táskájában legyen egy kis kenyér s mellé még valami harapnivaló.

Még egyszer megcsókolta a gyermeket, az ajtóig kísérté és elbocsájtotta.

Mint a delejes erő hatott Lokodi őrmesterre kis fiának megjelenése s teljesen sürgének, tetterősnek érezte magát, dudorászni kezdve, íróasztalához ült, előszedte jegyzeteit, hogy emlékezetébe hozza úgy a maga, mint csendőrei eddigi nyomozásának eredményét s mintha már a dolog nyitjára jött volna, maga előtt látta lebegni a távirat szövegét, melyben diadallal fogja jelenteni szakaszparancsnokának, hogy az Ábrahám-féle gyilkosság tetteseit elfogta és bűnjelekkel illetékes bírója kezébe szolgáltatta.

Persze ez csak elkalandozott gondolataiban lebegott így szeméi előtt, valójában pedig jegyzetei között habrált s azok közül egyet kivéve, szépen kisimítva maga elé tette és kémlelni kezdte.

Ez a gyilkosság helyszínének tüzetes vázlata volt, megjelölve rajta a megejtett helyszíni szemle nyomán minden lényeges mozzanatot, úgy hogy kellő magyarázat mellett mint egy jó kép mutatja az be az elkövetett borzalmas tett körülményeit.

Egy várszerűen épült házas telket mutat a vázlat, melynek az utcára eső részét egy jobb móddal épült keresztház övezi, fedett és zárt kapualjjal, az utcáról nézve hat nagy zsalus ablakkal, az ablakok mögött három egyforma nagy utcái szobával. A jobboldali telekrészten benyúló épületzárnyban van még két kisebb szoba, azután a konyha, éléskamra, majd ugyan csak téglából építve sortán és majorsággólak foglalnak itt

helyet; keresztben pedig egy nagy gazdasági udvarhoz illő széles fedelű pajta, mellette, vele egy fedél alatt az ürességtől tütönögő istálló, kocsiszin és eleségkamra, s a pajta hátsó részén jó erősen elzárt ajtó mutatkozik, melyen át a telekhez tartozó konyha és gyümölcsös kertbe lehet jutni. Baloldalt pedig a szomszédos ház komor, magas, fehér fala képezi határát azon elbanyagoltnak látszó udvarnak, mely így képződött, s annak egész berendezése azt látszik mutatni, hogy ezen épület valaha jobb gazdát és jobb időket látott, s hogy egy gondos háziasszony szorgalmas keze hiányát sinyli most itt minden.

A főépületet a konyháig belül üveges folyosó veszi körül, melynek a kapualj felőli bejáratánál még egy most már korhadt deszkakapu zárja el a kapualjat az udvartól, úgy, hogy a folyosóra egyenesen a kapualjból lehet bejutni. Onnan jobbra, az első ajtón át pedig abba a szobába jut az ember, melyben a borzalmas tett elkövetetett.

Ez volt Ábrahámnak, a mesze híres uzsorásnak nappali szobája, itt szokta kötni bizalmas ügyleteit, s ebbe nyílik a második utcái szoba, mely Ábrahámnak hálószobája volt.

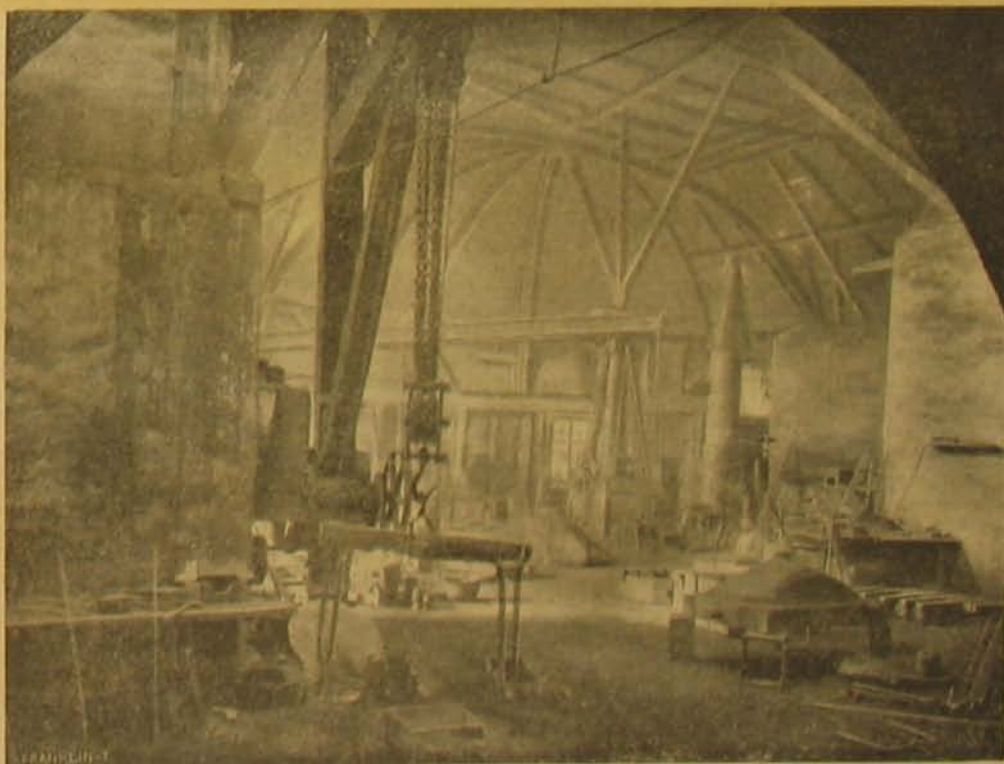
A következő szobák ugyyszólván teljesen lakatlanok voltak, csupán a konyha melletti kisebb szobában egy-két rozszant butordarab mellett húzódott meg az öreg kiérdemült gazdaszony, a faluszerte jó beszélő képességéről ismert özv. Tóbiásné, ki a mióta a gazdáját meggyilkolták és ő azt felfedezte az ijedtségtől csak hebegdi tud, érthetetlenül beszél valamit, vaczkában ülve hűnyja, veti karjait, mintha keresztet volna és imádkoznék, s ha néhány jószívű szomszéd nem gondoskodnék róla, no meg a csendőrök, szegény étlenül pusztulna el ott ülő helyében, hol a jajgatására megjelent szomszédok találtak.

Igy járta be gondolatban Lokodi őrmester a papírvázlat nyomán a helyszínét és visszatért Ábrahámnak nappali szobájába, hol első megjelenésekor a következő állapotot talált és idézte most magának vissza:

A szobának két egyszárnyú külső és belső keményfa ajtója van jó erős zárrakkal; rajta semmiféle sérülés. Mindkét szárnyban bent vannak a hozzávaló kulcsok a belső oldalon. Az ajtótól jobbra a sarokban egy régi módi polituros deszkaállványon elavult könyvek vannak a hálószobába nyíló üveges ajtóhoz borítva. Utána a hálószobába nyíló üveges ajtó van, melyen a fehér függöny félig félrehúzza lógott alá; attól pedig jobbra egy többliókos ebédjő szekrény áll régi modoru faragványokkal és betétekkel. Fiókjai rendetlenül kihuzogatva, benne minden rendű és fujta régi és újabb keletű írommányok nagy összevisszaságban. Meglátszik rajtuk a turkálás, keresgélés nyoma. Az egyik fiókban még benne van az elkunyt Ábrahám kulcsartójára fűzött kulcs. A szekrény tetején régi módi kalamária, porzótartó, papírvágó fakés és egy kétágú ezüst gyertyatartó van, benne két félig leégett gyertyával, melyek a gyilkosság

Vasból készült hordozható villa, a prakfalvai gyár készítménye.

A vasgyár belseje.

Képek Prakfalváról.

felfedezésekor reggel hat órakor még égtek; mellette egy skatulya svéd gyufa, tokjából félig kibuzva, a tinta-tartó szélén pedig két élig elégett gyufaszál. A szekrény mellett pedig egy papirkosár összetépett és összegyűrt irománydarabkákkal.

A két ablak között egy régi módi faragott fadiván áll, előtte egy tojásdad alakú, fényezett közép-nagyságú asztal; jobbról és balról egy-egy fényezett, fa karosszék; a baloldali szoborárszen két egyajtós álló szekrény, közöttük egy régi módi szekrényes fali ingaóra, alatta pipatartó állvány és végül az ajtótól jobbra egy nagy cserép-kályha.

Az asztal alatt egy nyírott, körül a szobába pedig rongyból szövött szőnyegek voltak a padozaton, melyek közül a szövöttek több helyen rendes helyeikről elrúnczálva, rendetlenséget mutattak.

A fadivánon egy dohányos doboz hevert fedéllel és benne dohányossal, az asztalon hamutartó, pipadobányából származó dohányhamu és maradékkal és egy olcsó fajta szivar vége a a szekrényen levő gyufától eltérő 4—5 gyufaszál. A nagy szőnyegen szivarhamu, a szekrény bal sarkánál apadlón pipahamu látható.

Ilyen környezetben a szoba kellő közepén arczra borulva találták Ábrahámot. Posztó hálóköntösében és sallangos himzett sapkában, komót cipőjében feküdt az öreg a padozaton egy nagy vértócsában, hátába szurva egy hosszú pengéjű rozsdás olló. Jobb kezében egy kis papírzeletrét szorongatott, melyről könnyen felismerhető volt, hogy az egy váltó-ürlapnak a darabkája. Valami számoknak a nyoma volt a vonásolt mezőben, s ezek azt sejtették, hogy 2500-as szám volt a váltóra írva. Bal kezében egy meggyfaszáru tájékpipát szorongatott, s a mint a bírói szemle és hullaboncolás mutatta, az áldozat mellén és a szív táján volt még két mély szurt seb, mely nyilván a bátában talált ollótól származott.

Erőszaknak, vagy dulakodásnak a szekrény és asztal körletén kívül sehol semmi nyoma, s miután senki sem tud számot adni, hogy pénz, vagy értékpapír hiányzik e, csak a váltóürlap maradványból lehet sejteni, hogy rablógyilkosság történt.

A boncoló orvosoknak állítása szerint a gyilkosság a felfedezés előtt 5—6 órával tehát éjjel 12—1 óra között történhetett.

Az utcái kapuban belülről benne volt a kulcs de nem volt reáfordítva, s mert azt rendszeren már este 8 órakor bezárták, nyilvánvaló, hogy a tettes, vagy a tettesek ezen keresztül menekülhettek.

A padlón talált még Lokodi őrmester két darab iv alakura nyomott, szélein már összeropedezett sarat, egy kisebbet és egy nagyobbat, mely valami szürke, márgás, palás réteget foglalt magában, s nyilván valamely közép-nagyságú férfilábbeli sarkáról pottyantott le.

Az egyik sárdarabka, melyet őrmesterünk a neki tulajdonított fontosságánál fogva talizmánként őrzött, selyempapírba göngyölve fekszik az asztalon, s éppen ezt kezdi

most bontogatni, nézegetni, mikor a nagy vizsgálódás közben észreveszi, hogy már annyira előrehaladt az idő, hogy azon a rétegek színeinek különbségét az esti szürkület miatt megkülönböztetni nem tudja.

Elérkezett tehát a tett ideje, melynek gondolata mintegy megdermeszti tagjait, de a pillanatra feltledt reménység, hogy reggelre esetleg eredménnyel vonul be, felvillanyozta. Irományait csakhamar rendbe szedi, s talizmánjával együtt íróasztala fiókjába elzárva, öltözködéshez fog, mert szolgálatba indul, de nem nyul fegyveréhez, nem kardjához, hanem a jó Istenhez folyamodik egy rövid fohászban, hogy adjon neki szerencsét és alkalmas ötletet, hogy sikerrel operálbasson.

(Folyt. köv.)

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

A besugó.

Közlő: *Balog János* őrmester.

Sok nagyszabású és tanulságos bűneset tárgyaltatott már e rovatban. Kijelentem mindjárt, hogy az alábbi eset nem tartozik azok közé, legalább a mi a nagyszabású bűncselekményt illeti. De habár jelentéktelenebb bűnesetről lesz is szó, azt hiszem érdemes lesz azt elmondani, nemcsak az abban rejlő tanulság okáért, de már abból a szempontból is, mivel működésünk nagyobára ilyen kisebb események nyomozására szorítkozik és másrészt éppen a kisebb események alkalmaznak arra, hogy megfigyeléseket téve, azokból tanulságot merítsünk és következtetéseket vonjunk nagyobb és bonyolultabb események előfordulása esetén.

Az 1901—1902. évben a tiszavezsényi őrsnek voltam a parancsnoka. Ehhez az őrshöz tartozott még akkor a később a szolnoki vegyes őrsbeöz beosztott Rákóczi község is.

Ez a község abban az időben messze tájon híres volt verekedéseiről és lakosainak szinte fékezhetlen lopási hajlamáról. Különösen az 1902. év első három hónapjában alig mult el éjszaka, hogy 2—3 baromfi-lopás ne fordult volna elő. Az őrs legénységével fáradhatatlanul buzgókodtunk a tettesek kiderítésén, de eredményt elérni képtelenek voltunk. Miután eredménytelen működésünk a tetteseket csak felbátorította és a lopások állandóan szaporodtak, a tiszaföldvári szolgahírói hivatal kérelmére az őrsöt négy fővel megerősítették és elrendeltetett, hogy egy járőr állandóan Rákóczi községben tartózkodjék. Csakhogy a lopások még ezen rendszabály után sem szüneteltek, sőt nem csakoly azégyenünkre megtörtént az is, hogy ámbár 4 csendőr és 4 éjjeli őrs egész éjjelen át felosztva a községet állandóan portyázták, és különösen a közártalmuak lakásait a legéberebb figyelemmel kísérte, mégis ugyanazon éjjelen három helyen fordult elő baromfi-lopás, a nélkül, hogy a járőrök a legcsekélyebb gyanus nezt is észlelték volna.

A községben öt baromfikereskedő lakott és én határozottan meg voltam győződve, hogy a lopott baromfiak csakis ezek révén tűnhetnek el a községből és kerülhetnek a közeli Szolnok piaczára. Ezt a gyanumat támogatta azon körülmény is, hogy a baromfikereskedők közül négy rovott és büntetett előéletű volt. Ezen baromfikereskedőket tehát állandóan megfigyelés alatt tartottam. Minden mozdulatukat ellenőriztettem és szállítás közben is gyakran megleptem őket és ámbár ezen ellenőrzésektől és megfigyelésektől biztos eredményt reméltem, itt is kínos csalódás ért, a mennyiben birtokukban lopott baromfit nem bírtam felfedezni.

A nyomozások folyamán azonban sikerült, különösen a beállott nagy esőzések után, öt helyen a tettesek lábnyomait felfedezni és ezekről sikerült gypsenyomatokat készíteni. Ezek a nyomok egyike nagy férfi csizmától, másodika kis női cipőtől, harmadik és negyedik mezitelen férfilábaktól és az ötödik kisebb férfi csizmától származott. A nyomok alapján világos volt, hogy a lopásokat egy többtagú bünszövetkezet követi el.

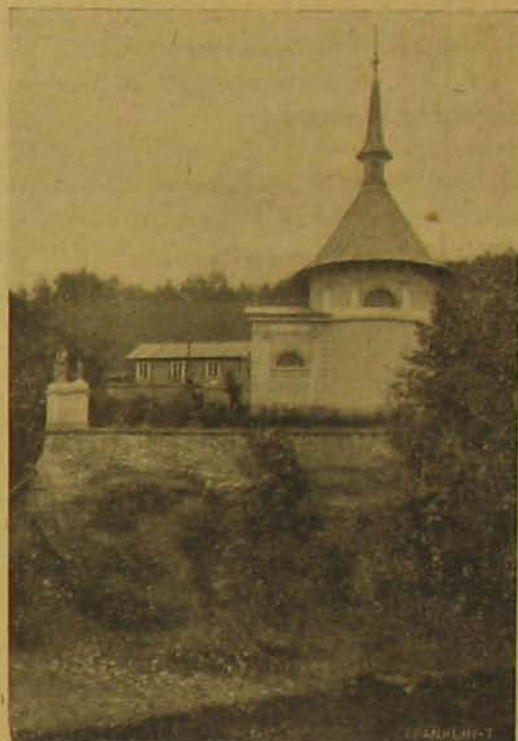
Közben, miután a tettesek kiderítésére ráoyuló minden kísérletem hajótörést szenvedett, arra törekedtem, hogy megbízható besugókat szerezve, ezek segítségével kíséreljem a rejtélyes tolvajok kipubátolását. Csakhogy ez nem volt valami könnyű feladat, mert a községben alig találtam arra megfelelő személyt. Végre arra a gondolatra jutottam, hogy az eddig gyanun kívül álló ötödik baromfikereskedővel teszek kísérletet. Ezt annál inkább megtehettem, mert ez a kereskedő józan életű, vagyonos ember volt, kit mindenki derék, becsületes embernek ismert és családja is általános tiszteletben részesült. Miután emberemmel többször érintkeztem és alkalmas módon megismertettem vele kívánságomat, végre pénzbeli jutalom ígérete mellett sikerült öt tervemnek megnyerni.

Csakhamar hasznát is láttam eme összeköttetésemnek, mert rövid idő alatt besugóm segítségével sikerült egy fatolvaj, egy orvvadász, egy kabáttolvaj és több dohányosempész nyomára jutnom. Csakhogy az idő telt és a baromfilopások dolgában most is a régénél voltunk. Besugóm e tekintetben dacára ismételt sürgetéseimnek, nem tudott vagy nem akart utmutatást adni.

Miután ez az állapot már hosszabb ideig tartott és hiába oktattattam állandóan emberemet a követendő eljárásra nézve és épp oly hiába szorgalmaztam valami látható eredményt, — besugóm magaviselete értelmetlennek, sőt utóbb gyanusnak is kezdett feltűnni előttem.

Ez a gyanu annál inkább erősödött bennem, mennél jobban észleltem, hogy besugóm folyton kisebb jelentőségű események tetteseinek kipubátolásával igyekszik kedvomban járni és figyelmemet a főkérdésről elterelni.

Elhatároztam, hogy most már besugómat is megfigyelem. Csakhogy ez sem ment valami könnyen, mert két hatalmas kutyája már messziről tudatta gazdijával

Szent Praxedis kápolnája Rakfalván.

Képek Rakfalváról.

jövetelünket és így a házat észrevétlenül megközelíteni alig lehetett. Egyik hűvös zivataros estén azonban, midőn a hűségek becsapva húzódtak meg odujokban, mégis sikerült a széllel szemben levő oldalról a lakást megközelíteni és észrevétlenül az egyik ablakhoz osonni. A házbeliek még fenn voltak és a kandallóban vígan lobogó tűz mellett élénk társalgásba voltak elmerülve. A nagy szél elkapkodta a beszélgetők szavait és a legnagyobb figyelem mellett is a mondatoknak csak egyes töredékei jutottak füleimbe. Az ember tompa hangja teljesen elveszett a szél süvítésében, azonban az asszony élesebb hangja a viharral is megbirkózott és így ha nem is ballottam minden szót, mégis megértettem, hogy azok ott bent miről beszélgetnek. »Hátba mégis egyszer... jó lesz abba hagyni... én nagyon félek...» Ez volt minden, a mit az asszony szavából megértettem; de ez éppen elég volt.

Miután a házbeliek nyugalomra tértek, én is óvatosan eltávoztam leshelyemből, azon biztos tudatban, hogy most már a rejtélyes tolvajok nyomán vagyok.

Pár nap elteltével, 1902 április 5-én reggel nyolcz orakor, midőn éppen szolgálatból történt bevonulásom után, szerelvényem tisztogatásával foglalkoztam, megjelent az őrsön A. M. rákóczi lakos és panaszkolta, hogy az elmúlt éjjelen öt darab tyukját ellopták. Baráth András őrsvezetővel (akkor még csendőr) azonnal felszerelve, a káros kocsiján kimentem a helyszínére, a hol megállapítottam, hogy a lopást a záratlan baromfi-

ketreczből bemászás utján követték el. Miután a helyszíni szemle megejtése a tettesek kilétére nézve semmiféle támpontot nem nyújtott, azonnal besugómat kerestem fel, hogy a lopásra vonatkozólag kérdőre vonjam. Csakhamar megtudtam azonban, hogy az illető nevével együtt korán reggel kocsival állítólag a Derzsigot tanyán lakó apósához ment. Délután három órakor azonban bazaérkezvén, kérdéseimre egybehangzóan azt adták elő, hogy reggel öt órakor indultak el a tanyára egy kis föld vétele ügyében és ezen időtől kezdve állandóan ott tartózkodtak és másutt sehol meg nem fordultak. A lopásra vonatkozólag határozottan tagadták, hogy abban bármi részük is volna.

A besugót es nejét előzetes őrizet alá véve, felkerestem annak apósát, ki igazolta ugyan, hogy leánya és veje nála voltak, de csak 10—11 óra között érkeztek tanyájára. Hogy reggel öt órától hol jártak, felvilágosítást adni nem tudott.

Ennek megtörténtével Szolnokra mentem és végig jártam az összes baromfikereskedőket és kofákat, míg végre az utóbbiak közül az egyik előadta, hogy előző napon reggel ő vett egy rákóczi-i asszonytól 14 tyukot 18 koronáért, de azokat egy baromfikereskedőnek ismét eladta. A hivatkozott kereskedőnél az eladott tyukokból még öt darabot találtam élő állapotban, melyek közül káros két darabot sajátjának ismert fel.

A kofa még előadta, hogy azt az asszonyt, a kitől a tyukokat vette, nagyon jól ismeri, a mennyiben többször vásárolt tőle baromfit. Nevét ugyan nem tudja, de ha látná, azonnal felismerné. Miután pedig az általa adott személyleírás teljesen a besugóm nevére illett, a személyazonosság megállapítása végett a kofát — a ki erre készséggel vállalkozott — magammal vittem Rákóczi községbe. Itt a szembeállításnál azonnal rá ismert besugóm nevére és határozottan kijelentette, hogy attól az asszonytól vette a tyukokat.

Most már sem a besugóm, sem a neje nem tagadták, hogy a tyukokat tényleg ők adták el, de állították, hogy azokat, midőn a tanyára mentek, egy ismeretlen embertől vették.

Erre elővettem az általam őrzött gypsenyomatokat és csakhamar megállapítottam, hogy az egyik az asszony cipőjének, a másik az ember csizmányomának, a harmadik ugyancsak a férfi mezitelen lábnyomának, a negyedik pedig a besugó lakásán talált egy pár nagy csizma nyomának pontosan megfelelnek. Miután a meg-ejtett házmotózás alkalmával még több eltulajdonított ruhadarabot és több idegen névvel jelzett zsákot is találtam és mindezek jogos tulajdonosaik által felismertettek, a besugó és felesége végre belátva, hogy nincs menekülés, beismerték nemcsak a szóban forgó, hanem még összesen 160 esetben elkövetett baromfilopást.

Ezek után csakhamar helyreállott a nyugalom a községben és a baromfilopások úgyszólván teljesen megszűntek.

Ez alkalommal csak még a gypsenyomatok készítését

akarom röviden ismertetni, miután láttuk, hogy az előadott esetben is ezek a nyomok milyen fontos szerepet játszottak és talán még sem volt alkalma minden csendőrnek, hogy ezt az eljárást megismerhesse.

A gypsenyomatok készítéséhez veszünk a nyom nagyságához mérten, 4—8 fillérért föszt (majdnem minden fűszerüzletben kapható), azt egy edénybe öntjük és annyi vizet töltünk hozzá, hogy péppé kavarhassuk. Midőn a pép forni kezd, egyszerűen beleöntjük a nyomba, jól vigyázva arra, hogy az a nyom minden sarkát teljesen betöltse. A pép néhány perc alatt teljesen megszilárdul, mikor a nyomból kivehető. Ha a nyom nagyon hosszú vagy igen széles, tanácsos a gypeöntvénybe a hosszúságnak megfelelő fagalyat betenni, mi által az öntvény szilárd összetartása lesz előmozdítva. Az egész pár fillér költségbe kerül és csekély munkát igényel.

Igen ajánlatos, ha a csendőr már az örsön beleszokolja magát az ilyen öntvények készítésébe.

KÉPEINKHEZ.

A prakfalvai vasgyár.

A prakfalvai vasgyár a szepesmegyei kies Gölniczvölgyben fekszik és a legrégebbi ilyenmü gyára az országnak, sőt vasolvasztóját a legrégebbinek tartják az egész világ működésben levő vasolvasztói között. A prakfalvai gyár készítményei messze földön híresek, a minek legfényesebb bizonyítéka azon körülmény, hogy Délafrikának Heidelberg nevű városában a nyilvános könyvtár egy Prakfalván készült, hordható házban van elhelyezve. Egy ilyen hordható villát mutat be egyik képünk is, mely Budapest mellett a Mátyásföldön van felállítva. Az ilyen ház nagyon gyorsan felállítható, szétszedhető és elszállítható az anyag minden rongálása nélkül. Nagy előnye még, hogy egyformán védelmet nyújt hideg és meleg ellen és hogy semmiféle féreg nem tud belefészkelődni. Másik képünk a vasgyár főépületét, a harmadik pedig a Szt.-Praxedinek Anjou-korabeli kápolnáját mutatja, a mely szent után vette Prakfalva is a nevet.

HIREK.

Ezüstlopás. A kiskunfélegyházi járásparancsnokság felkéri az ország összes őrsparancsnokságait, a melyeknek területén nagyobbabású ezüstmü lopás történt, hogy erről az ellopott dolgok és a lopás körülményeinek részletes leírásával sürgősen értesítsék.

Szenzációs bűnperek fölmentett vádlottait a szinpadon akarta alkalmazni egy londoni «music-hall» igazgatója óriási izetéssel. Ugyanis a bűnpereket is hasznosítani akarta oly módon, hogy az előadandó «művészi» feladatok közt a bírák és a tanúk utánpótlása is szerepel. Azonban úgy a napi, mint a szakajtó bevesen támadta ezt az újítást. Kiemelték, hogy az igazságszolgáltatás érdekében nem fér össze a bűnperek szereplőinek ilyen anyagi kihasználása, a mely alkalmas volna a vádlottakban általában azt a törekvést előidézni, hogy a közönség figyelmét magukra vonják és

a szinpadi sikereket már a perben arassák. Maguk a többi igazgatók is tiltakoztak foglalkozásuk ilyen lealacsonyítása ellen. Így azután az exfogolylyal kötött szerződést igazgatója felbontani kényszerült.

A férfi büntetéseket statisztikája Vernon Harris, volt angol börtönfelügyelő hiteles kimutatása szerint a női bűnösökkel szemben éppenséggel nem kedvező. Franciaországban négy férfi-bűnös esik egy női-bűnösre, míg az Egyesült-Államokban az arány még sokkalta kedvezőtlenek: ott éppen 12 férfi-bűnös esik egy nő-bűnösre. Tagadhatatlan tehát az a tétel, melynek igazságát a többi államok hasonló statisztikája is bőségesen igazolja, hogy a bűnözési hajlam sokkal erősebben ki van fejlődve a férfiban, mint a nőben. A mit különben az életviszonyok és egyéb körülmények megfontolása után eléggé természetesnek is találhatunk. De már Angolországra megfordítva áll a dolog. ott meg éppen a nők adnak több gondot a büntető igazságszolgáltatásnak s nem a férfiak. S a mi még különösebb: éppen a súlyosabb büncselekmények terén tapasztalható ez a jelenség. Nem csekély nyugtalansággal jegyzi meg Vernon Harris, hogy a női büntetéseknél ez a kedvezőtlen aránya állandóan és fokozatosan növekszik.

KÜLÖNFÉL ÉK.

Kutyák a harcztéren. Rendőrszolgálatra a kutyákat már több ország rendőrsége alkalmazza. Most híre jár, hogy a Párisban legutóbb végzett kísérletek sikerén felbuzdulva, a kutyákat hadicizélokra is, még pedig a sebesültek fölkeresésére alkalmazzák. Tapasztalatok bizonyítják, hogy nagyobb összeütközések után igen sok olyan sebesült pusztul el, a kik kellő orvosi kezelés mellett még megmenthetők lennének az életnek; de el kell pusztulniok azért, mert az egészségügyi csapatok embereinek figyelmét kikerülik. A tűzvonalban harcoló csapatok mellé beosztott orvosok és segédek száma csekély és a kötőhelyre szállított sebesültek gondozásával annyira el vannak foglalva, hogy a csatatér gondos átkutatására idejük nem jut. Különben is, miként a mandzsuriai harcztéren gyűjtött tapasztalatok bizonyítják, a több napon át szakadatlanul tartó csatározások alatt csakis éjnek idején lehet a sebesültek keresésére indulni, mert nappal az ellenség részéről minden látható mozdulat hevesebb tüzelést provokál. A gyarmatokon folytatott háboruban a sebesültek felkutatása még nagyobb fontosságú és több veszedelemmel jár, mert ismeretlen terepen kell működni a csapatoknak; a sebesülteket tehát lehetőleg nyomban el kell szállítani, hogy a rájuk leselkedő sokféle veszedelemtől megmentsék, milyen a vadállatias ellenség boszúja, a gyilkoló forróság, a mérges rovarok csipése, stb. Ily körülmények között pedig a kutya szolgálata megbecsülhetetlen. Ime, a szentbernáthegyi kutya is nem ugyanazt a szolgálatot végzi-e? Nem járja-e be fáradhatatlan buzgalommal az irdatlan hómezőket, hogy fölkeresse az eltévedt vándort, a ki segítsége nélkül elpusztulna! Németországban a kormány mindenily irányú kísérletezést máris hathatósan támogat és 1890 óta a vadászcsapatok mellé kísérletezés és begyakorlás céljá-

ból alkalmas kutyák vannak beosztva. Az orosz-japán harcztéren szerzett tapasztalatok is a legnagyobb sikert ígérik. Egy német klub három kutyája teljesített ott szolgálatot az egészségügyi csapatok mellett; a derék állatok a Ka-ho mellett vívott csata után még buszonhárom olyan sebesültet kutattak fel, a kik nélkülök biztosan elpusztultak volna.

Kitörések a holdban. Egy francia csillagász, ki a mendoni obszervatoriumban végzi észleléseit, nem egy krátert figyelt meg kitörés közben a Holdban. Ez a megfigyelése elég megbízhatónak látszik; időnkint fehér felhőtömegek takarják el a tűzhányók kráterét, bár csak rövid időre. A Hold átlátszó, tiszta légköre, — ha ugyan egyáltalán lehet ilyesmiről szó, — megkönnyíti a megfigyelést, a felhők kerekded alakja pedig a feltevés mellett bizonyít. Nagyon valószínű, sőt csaknem bizonyos, hogy néhány vulkán még működik a Holdon, s azok idézik elő ezt a tüneményt.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre, továbbá a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre a szerkesztőség nem válaszol.

Mindazon járás- és őrsparanasszóságokat, melyek a múlt év folyamán felmutatott szép tevékenységüknek közlését kérték, értesítjük: hogy kérelmüket, helyszükre miatt, nem teljesíthetjük.

Ny. J. 1. és 2. A fegyvert ilyen alkalmakkor viselhetik, de természetesen nem vadászhatnak. 3. A kereskedő a vagyoni viszonyaikban előtte ismeretes vevőktől kapott váltóban az áruja értékére fedezetet nyert s azt a lehetőséghez képest értékesíteni jogosult. A vásárlóknak az árut, miután az már tulajdonukat képezte, jogukban állott tetszésük szerint eladni. Büntetendő cselekmény tehát nem forog fenn.

L. őrmester. A tartalékos tisztvi vizsgát tett egyén ma már a csendőrséghez csakis hadapród-próbacsendőri minőségben vétetik fel.

K. M. ez. őrsvezető. 1. A pályafelügyelői állás elnyeréséhez nem feltétlenül szükséges a négy középiskolai osztály, mert annak hiján vasuti altisztvi képesítő vizsgát is lehet tenni. 2. A vasutaknál, mert a kinevezés amugy is ideiglenes és a véglegesítés szakvizsgálóhoz van kötve, a hat havi próbaszolgálat nincs gyakorlatba töve s ennél fogva a harmadik kérdése tárgyaltalan.

K. őrmester. A sebkötöző csomagok csakis hivatalos uton szerezhetők be.

G. J. v. cs. ez. őrsvezető. A csendőrségnél eltöltött szolgálati ideje csak a nyugdíjaztatásánál fog majdan figyelembe vétetni, a polgári államszolgálatában azonban magasabb fizetés folyósítására alapot nem nyújt.

M. B. A diák konviktus, magyarul tanuló tápintézet. Katolizált annyit jelent, hogy valaki egy más hitvallásról a katolikus vallásra tért át. A feudális, magyarul hűbéres, ilyen viszonyban voltak annak idején a jobbágyok földesuraikkal szemben. A fjord — és nem fjord — a Norvégia sziklás partjaiba mélyen benyúló tengeröblöknélk norvég neve.

G. B. A várakozási illetékkol szabadságolt járásőrmester a szabadság tartama alatt az egyenruhát viselni jogosult.

B. I. ó. Ha az olyan elszállásolásból tényleg költség merülne fel, az a belügyi tárcza terhére lenne elszámolható.

A. V. altölvi csendőr. A határrendőrséghez elsősorban igazolványos, másodsorban pedig oly altisztek pályázhatnak, kiknek szolgálati kötelezettségük a behívás idejére lejár. A postai szolgálatra laendő felvétel iránti kérvényét azon m. kir. posta-

NICK CARTER
AMERIKA LEGNAGYOBB DETEKTIVJE!

Az eddig megjelent legérdekesebb detektívromanok, melyek Nick Carter a leg szenzációsabb amerikai detektívnek átölt kalandjait tartalmazták. Ezen legérdekesebb bűnösöket és azoknak részletes nyomozásait Nick Carter maga beszéli el. — Ára 15 krajczár. Kapható mindenütt és a kiadóban

STOKOVSKY és MIKOLÁSY Budapest, Király-u. 13.

és távirtdi igazgatóságához kell benyújtania, a melynek területén szolgálni óhajt. A kiegészítő postaszolga napibőre két korona, ki-neveztetése után perlig a postaszolga 600 korona évi fizetését és 100 korona évi pótlékot kap.

•**Biztosító.** Olvassa el a biztosítóintézet ismertetését, az bizonyára tartalmazni fogja a kérdéses adatokat. Ha pedig nem tartalmazná, intézzen kérdést a biztosító intézethez.

D. I. A vendéglőben időző csendőr az oda betérő őrsparancsnokának köteles tisztelegni, éppen úgy, mintha akárhol máshol találkozik vele. Csodálkozunk, hogy egy *katona* ilyesmit hogy kérdezhet.

F. J. csendőr. Az őrsparancsnok által adott 16 órai távozási engedéllyel oly messzire távozhat, a honnan az engedély letelte előtt órállomására akadályta'annul bevonulhat.

M. csendőr. A csendőrlégénység mostani kincstári zubhonyain van *„császárvágsz"* vagyis az új zubhonyok most már nem korcra készülnek.

P. J. őrsvezető. Olvassa el a lapunk múlt évi 43. számának szerkesztői üzenetek rovatában Ny. I.-nek küldött üzenetünket.

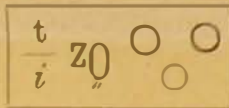
Őrs Holics. A múlt évi 46. számot nem küldhetjük meg, mivel az a szám teljesen elfogyott.

B. en. cz. őrsvezető. Az edényt a kereskedő *vásári napokon* az üzletén kívül eső közutakban is árusíthatja. Egyébkori árusításra azonban külön engedélyre van szüksége.

G. A. őrmester. A nőtlen járásőrmester futási és világítási átalányt nem kap.

FEJTÖRÖK.

Betűrejtvény

Számítalány.

Két fuváros egy ládát szállított és közben vitatkozásba bocsátkoztak annak sulya fölött. Az egyik azt állította, hogy a láda egy bizonyos sulynál három mázsával nehezebb, míg a másik azt állította, hogy a láda három mázsával könnyebb, mint ama bizonyos sulynak a háromszorososa. Mikor aztán megmérték a ládát, kitént, hogy mindkét fuvárosnak igaza volt. Hány mázsa sulylyal bírt a láda?

Kockakatalány.

5	5	5
5		5
5	5	5

Egy vendégség alkalmával a házi gazda 40 liter tokaji bort tett a vendégasztalra. Ekkor azonban a felesége valami fontos dolog miatt a konyhába hívta. Es megtörtént az a dolog, amit már annyian megtettek: a házi gazda tudta nélkül megittak 8 üveggel és az üvegeket kilobálták az ablakon. A 40 üveg a fenti rajz szerint volt a házi gazda által elosztva, vagyis az asztaluk mind a négy szélén 15—15. Most már kérdés, hogy miképp kell a megmaradt 32 üveg bort elhelyezni, hogy minden oldalon, a veszteség dacára is 15—15 maradjon.

Megfejtés határidő: 1908 február 10.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet királyné szanatorium-sorsjegyet lesz kiutalva.

Lapunk f. évi 3. sz.-ban közölt fejtörők helyes megfejtése:

Képtalány: •Az évekkel nemcsak a bölcsesség jön meg, hanem az örejség is. — Számrejtvény: 75.

Kockakatalány:

1	2	3	4	5
3	4	5	1	2
5	1	2	3	4
2	3	4	5	1
4	5	1	2	3

Helyesen megfejtették: abádszalóki őrs, Bernáth Nándor csendőr Budapest, Batory József őrsvezető Pannonhalma, Balogh csendőr Jarkonác, Pandny Sándor őrsvezető Királyhida, Boross Kálmán jörmester, Boross Ferencz és Tóth István pr. csendőrök Borsajenő, Groesli Gyula cz. őrsvezető Budapest, Bretán László őrm. és neje Borsa, Vitnyédy István tőrszűrmesterné Győr, Gergely Sándor jörm. és ifj. Gergely Sándor Déa, Oláh Ferencz őrm. és Molnár Gábor csendőr Gombos, Kelernen Miklós őrsv. Magyarigen, Schranecz Pál őrm. és neje és Solmező Pál csendőr Zámoly, Petrovits Sándor cz. őrsv. Tápiószéle, Sulán Géza őrm. Oegyán, besztercebányai őrs, Megyeri Imre és Varga Lajos őrsvezetők Kobogúny, Harai Antal őrsv. és Bandár Dávid csendőr Kalotaszentkirály, Lázár Kálmán őrm. és Juhász Mihály őrsv. Czegléd, Fazekas Ferencz jörm. és Dambi József őrm. Bácsalmás, Bencze Károly csendőr és neje Tarackköz, Réti János őrm. és Molnár János csendőr Czepája, Czeglédy Gerzson őrm., Frink Sándor cz. őrsv. és Szöllösi Sándor csendőr Sárospatak, Helfert István csendőr Lajtaufalu, Szabó János jörmesterné Csorna, Németh Mózes őrsv. Szegvár, Jaksa István cz. őrsv. Ibrány, Suhajda György pr. csendőr Hajdusovát, Kozma János és Miklós István csendőrök Turócszent-Márton, Pásztor Mihály, Tompai Ferencz és Szögyényi Ferencz csendőrök Pancsova, Deli János csendőr Gőd, Weisz Jenő csendőr és Mestor József őrsv. Szalánta, Balla Lipót csendőr Torna, Kiss Domokos őrmesterné Mezőzáh, Deli Győző csendőr Kaposvár, Tóth I. őrsv. Kiskunhalas, Pitár őrm. T. Pojána, Nagy Mihály őrm., Klein József cz. őrsv. és Papp Zsigmond csendőr Magyarereggy, Józsa György és Zborovszki Mihály csendőrök Tasnádfő, Antal József csendőr Pettnik, Vaszary őrsv. Mór, Cséke István csendőr és Szolai János pr. csendőr Sárosd, Margineán János jörmesterné Nagykáta, Segovári József őrsv. Magyarbodaszita, Eichler Mihály őrsv., Vincze László és Gyollai Ferencz csendőrök Hajdusármón, Tóth Ferencz és Nagy Ferencz őrsvezetők és Dobos Ferencz csendőr Bólya és Lőrinczi őrm. Koena.

A kirosolt Erzsébet királyné Szanatorium-sorsjegyet az abádszalóki őrsnek elküldöttük.

NYILTTÉR.*

Tejgazdaság. Minden gazdálkodó arra a tapasztalatra jutott, hogy télen az istállósütetés következtében, a tehének tejelő képessége és a tej minősége csökken. — Ennek következtében nem mulaszthatjuk el a gazdálkodó urak figyelmét felhívni a több mint 50 év óta sikerrel alkalmazott Kwizda-féle korneuburgi marhatápporra, melynek előállítója Kwizda Ferencz János es. és kir. osztrák-magyar és román királyi udvari szállító állatgyógyászati preparátumok számára, Korneuburgban Bécs mellett. — Ezen készítmény állandó adagolása mint póttakarmány a tehéknél nemcsak a tej minőségét feljavitja, de a tejelő képességet is fokozza.

*E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIVATALOS RÉSZ.

Örsfelállítás.

A VII. számú csendőrkerület székhelyén Brassóban 6 fővel rendszeresített új óra 1908 január hó 16 ával szolgálati működését megkezdte.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Okirattal megdicsértettek:

A m. kir. honvédelmi miniszter úr rendeletére:

Gábori Benjámín, II. számú csendőrkerületbeli őrmester, a magyar-román határszélen garázdálkodott rablóbandának, számos gyilkosság, több rendbeli rablás és betöréses lopás tetteseinek szakértelemmel párosult ügyes nyomozás során történt kiderítése és elfogásáért. Nevezett őrmester ugyanezen alkalomból a belügyminiszter ur által 200 korona jutalomban is részesült.

Vasils János, VI. számú csendőrkerületbeli járás-őrmester a közbiztonsági szolgálat eredményes kezelése, alárendeltjeinek helyes vezetése, valamint irodai ténykedésében kifejtett dicséretes ügybuzgalmáért.

A m. kir. I. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Borcsa Mihály és *Csász* Sándor őrsvezetők, valamint *Csinádi* Károly esendőr, mert a Fenyvesi Viktor kolozvári könyvnyomdász által az 1907. év folyamán elkövetett magyaránnyu bankjegyhamisítási ügyben megejtett nyomozás során a szép eredmény kivívásában hathatósan közreműködtek.

Szabó Áron őrmester, erdőszentgyörgyi őrsparancsnok, közel 15 évi csendőrségi szolgálati ideje alatt, úgy a közbiztonsági szolgálat terén, mint általában minden irányban kifejtett buzgó és eredményes működéséért.

Gergely Sándor járásőrmester 19 évi csendőrségi szolgálati ideje alatt úgy a közbiztonság terén, mint általánosságban őre és járásparancsnoki minőségben kifejtett buzgó és eredményes működéséért.

Péler József járásőrmester 18 évi csendőrségi szolgálata alatt úgy a közbiztonság terén, mint általában őrs- és járásparancsnoki minőségben kifejtett buzgó és eredményes működéséért.

A m. kir. II. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Kicsi János járásőrmester, *Mayer* Pál ez őrmester és *Varga* Ferenc őrsvezető egy gyilkossági eset tetteseinek sok fáradsággal és leleményességgel folytatott nyomozás során eszközölt kiderítéseért és az igazságszolgáltatás kezébe történt átadásáért.

Szlávi Domokos őrsvezető egy tüzeset alkalmával a vagyonmentés körül tanúsított hater és önfeláldozó magatartásáért.

Csuszér András ez. őrmester a szerencsi cukorgyár kárára elkövetett 5800 korona értékű lopás tetteseinek fáradhatlan buzgalommal és leleményességgel eszközölt kiderítéseért és az igazságszolgáltatás kezébe történt átadásáért, valamint a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor tanúsított ügybuzgó magatartásáért.

Demeter Sándor csendőr ez. őrsvezető a Gecsa Mihály meliadini lakos kárára történt 4780 korona értékű ruha és ékszerlopás tetteseinek ügyességgel, leleményességgel és kitartással eszközölt kiderítéseért és a tetteseknek az igazságszolgáltatás kezébe történt átadásáért, valamint a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor kifejtett ügybuzgó magatartásáért.

A m. kir. V. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Fűhő Pál járásőrmester, mert Inászó (Nógrádmegye) bányatelep közelében 1895. évi szeptember 15-én elkövetett — bár büntetethetőségében már elévült — rablási eset tetteseit, bosszas, ésszerű és leleményes nyomozás során kiderítette, mi által fáradhatlan tevékenységét ismételten bebizonyította s ezzel alárendeltjeinek is jó példát adott.

Hranjaj István ez. őrmester, mert 1030 kor. értékű öt darab ló ellopásának tetteseit, 9 napon át tartó leleményes és körültekintő nyomozás során kiderítette s az ellopott lovakból négy darabot kézrekerített, a tetteseket pedig az igazságszolgáltatás kezébe juttatta.

Ghmel Rezső ez. őrsvezető és *Mrua* Ferenc csendőr, az 1907. év folyamán tanúsított kiváló eredményes tevékenységükért és laukadatlan buzgalmukért.

A m. kir. VI. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Seres János ez. őrmester a Réde községben 1907. évi augusztus 6 án duhögött tüzvésznel a vagyonmentés, a személy- és vagyonbiztonság feletti éber örökös, valamint a tűz tovább terjedésének megakadályozása körül kifejtett buzgó s fáradságot nem ismerő hasznos tevékenységeért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. V. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Ksinszky András csendőr, mert egy nagyobb szabású lopás tetteseinek kinyomozásánál fáradhatlan tevékenységével járőrvezető őrsparancsnokot hathatósan támogatta.

Mészáros Mihály, *Lohó* Géza csendőr ez. őrsvezetők és *Nagy* Gábor csendőr, mert Inászó (Nógrádmegye) bányatelep közelében 1895. év szeptember 15-én elkövetett — bár büntetethetőségében már elévült — rablási eset tettesének kiderítésénél hathatósan közreműködtek.

Szűcs József őrsvezető, *Dingés* András és *Kutaj* Zoltán Mihály csendőrök, Nagykálna (Bárcamegye) községben 1907. évi október 27-én keletkezett tüzvész alkalmával tanúsított odaadó, hater és fáradhatlan tevékenységükért.

A m. kir. VI. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Farkas Lőrincz ez. őrsvezető a Réde községben 1907. évi augusztus 6-án duhögött tüzvésznel, a vagyon-

Magyarnak Pécel — Németség Beos!

A szolgálat érdeke

és megkivánja a pontos órát. Legnagyobb választék a legpontosabb órákról és divatos ékszerekről képes árjegyzékemben, melyet ingyen és bérmentve küldök bárkinck. Kl e en lapra hivatko ik.
SCHÖNWALD IMRE, PÉCS, órásmest. és ékszergy.

mentés, a személy- és vagyonbiztonság feletti éber őrködés, valamint a tűz tovább terjedésének megakadályozása körüli kifejtett fáradságos a buzgó tevékenységéért.

Jutalmazások.

A m. kir. belügyminister urnak rendelete folytán a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes munkájukért pénzzutalomban részesítették:

a m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában:

Diósi Vazul járásörmester és *Kilyén* Ferencz ez. őrmester 100—100 K, *Barabás* József, *Boár* László, *Komérth* János, *Kiss Vásárhelyi* János, *Kloss* Keresztély, *Török* József, *Bertleff* János, *Sztyi* Pál és *Eke* István csendőrök 50—50 K,

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Szalai Károly ez. őrmester 100 K, *Hranyai* István ez. őrmester 50 K, *Chmela* Rezső ez. őrsvezető 60 K, *Szabó* Géza csendőr ez. őrsvezető 30 K, *Imre* Zsigmond őrsvezető 50 K, *Mruva* Ferencz csendőr 50 K, és *Ksinszky* András csendőr 40 K.

Életmentési jutalomdíj.

A m. kir. belügyminister ur rendelete alapján *Kelemen* Mihály, II. számú csendőrkerületbeli ez. őrmester 50 K életmentési jutalomdíjban részesített.

Előléptettek:

1908 január hó 16-ával:

a m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Babics László, *Peck* Ferencz, *Dehreczeni Dorcskei* Imre, *Nyik* Lajos, *Papp* Kálmán, *Csik* Ferencz és *Bakó* Károly őrsvezetők, őrsvezető címzetes őrmesterekké; továbbá

Miskech János és *Dehreczeni* Dénes ez. őrv., II-od altisztek őrsvezetőkké; végül

Az öt évi tényleges csendőrségi szolgálat befejezése után:

a m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában:

Tokács Ferencz és *Horváth* Gábor,

a m. kir. VIII. sz. csendőrkerület állományában:

Nagy Péter, *Kovács* Lajos és *Onika* Flórián csendőrök, csendőr címzetes őrsvezetőkké.

Katonai szolgálati jel.

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Kelemen János őrsvezető, 1907 május 24-én, a II. osztályú;

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Mészáros Sándor őrsvezető, 1907 december 31-én, a II. osztályú;

a m. kir. IV. sz. csendőrkerület állományában:

Kovács János I. járásörmester, 1905 október 6-án, az I. osztályú;

Vári Sándor ez. őrmester, 1907 december 28-án; végül

a m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Adamecz Gábor ez. őrmester, 1907 december 11-én, a II. osztályú legénységi katonai szolgálati jellel elláttak.

PÁLYÁZATOK.

Egy m. kir. mázsatiszti állás a tordai kir. főbányahivatalnál. Fizetés 1000 korona és a törvényes pótlék. Természetbeni lakás. 41 m³ tűzifa. 84 kg. sójárándóság. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. A sónyag kezelésben és számvitelben való jártasság. Kérvények a marosújvári m. kir. főbányahivatalhoz 1908 évi február hó 17-ig.

Egy m. kir. pénzügyi irodatiszti állás nagyszabonyi kir. pénzügyigazgatóságnál, esetleg másbol. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz állomáshely szerint. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kezelési szakvizsga. Kérvények a nagyszabonyi m. kir. pénzügyigazgatósághoz 1908 febr. 15-ig.

Több rendőri állás Ujvidék szab. kir. városnál. Fizetés 720 korona. Lakpénz 60 korona. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények Ujvidék szab. kir. város főkapitányához 1908. évi február 10-ig.

Egy törvényhatósági utmesteri állás Torontál vármegyénél. Fizetés 720 korona, lakbér 120 korona, az általa kezelt kiépített törvényhatósági utvonalakért 11 korona 50 fillér, a kiépítetlenekért 5 kor. 10 fillér utiátalány, 24 korona irodaátalány, 20 korona szertárbér. Ujjonnan szervezett utmesteri iskola elvégzése vagy hat havi próbaszolgálat. Magyar nyelv szóban és írásban. A nyugdíjazás esetében követendő eljárásra a honvédségi Rendeleti Közlöny (Szabályrendeletek) 1907. évi 14. számában 3833/eln. sz. alatt közzétett körrendelete irányadó. Kérvények Torontál vármegye főispánjához czimezve az alispánhoz 1908. évi febr. 8-ig.

Egy irtóki állás az ungvári kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Hat bavi próbaszolgálat. Kérvények a beregszászi kir. törvényszék elnökéhez 1908 február 8-ig.

Egy hivatalsszolgai állás az oklándi járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 160 kor. Ruhálatmentény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a székelyudvarhelyi kir. törvényszék elnökéhez 1908 febr. 14-ig.

Kényelmes

havi részletfizetésre

Képes hangszer-árjegyek ingyen és bérmentve.

hegedűk, gramofonok, fuvolák, ezimbalmok

Ünnepkődo, forgatható hangszerek. Előzetes kivizsgálás, méltányos üzleti elvek.

ELEK és TÁRSA BUDAPEST, Károly-kört 10. sz.

M. kir. csendőrségi felszerelési anyagraktár.

2318. szám.
a. r. sx. 1907.

Versenyárgyalási hirdetés.

1. A m. kir. csendőrségnek Manlicher-féle ismétlő karabélyokkal történt ellátása folytán főlegessé vált Kropacsek-féle tárkarabélyok, szerszámok és idomszerek, töltények és szerelvények értékesítésének írásbeli zárt ajánlatok útján való biztosítása céljából a m. kir. csendőrségi felszerelési anyagraktárnál (Budapest, I., Bőszörményi-ut 21. szám, Csendőrségi laktanya), nyilvános versenyárgyalás fog tartatni.

Az értékesítendő cikkek a következők:

8366 db Kropacsek-féle tárkarabély dőfőszuronyval, nyeles csavarhuzóval.

3 részből álló tisztító vesszővel és rézlörlővel együtt, de dőfőszuronyhüvely nélkül.

10437 db. gyalogsági derékszij;

776 db. lovassági derékszij;

10648 db. gyalogsági karabélyszij;

541 db. lovassági karabélyszij;

10442 db. gyalogsági kard és szuronyhüvely táska;

718 db. lovassági szuronyhüvely táska;

11246 db. tölténytáska;

394 db. karabély takaró;

260 kilogramm fegyveralkatrész, fegyvermesteri idomszer és egyéb aczéleműek;

472326 db. karabély éles töltény és végre

25735 db. fadugós oktatási töltény.

2. A megvételre oly hazai és külföldi honos egyének pályázhatnak, kiknek vállalkozóképessége minden kétségen felül áll.

Azon pályázók, kik a csendőrségi felszerelési anyagraktárral üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak vállalkozói képességüket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával a külföldiek megfelelő hatóságuk által igazolni, melynek területén laknak.

3. Az értékesítendő tárkarabélyok, szerszámok, idomszerek és szerelvények, vasárnapot kivéve naponta d. e. 8—12 óráig megtekinthetők a m. kir. honvéd központi fegyvertár II. osztályában (Budapest, IX., Külső üllői-ut, Ferencz József honvéd gyalogsági laktanya) és a töltények a Weiss Mamfréd-féle tölténygyárban, (Csepel) Sebelek József m. kir. honvéd százados urnál.

4. A bánatpénz, az értékesítendő tárkarabélyok, szerszámok és idomszerek, töltények és szerelvények ajánlat szerinti értékösszegének 5 százalékából áll.

A bánatpénz készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapirokban valamely m. kir. állampénztárnál vagy adóhivatalnál a m. kir. belügyi tárcza javára letéteményezendő és a letéti elismervény az ajánlatához csatolandó.

5. A vevő köteles szerződési kötelezettségének biztosítása céljából, a letéteményezett bánatpénzt az ajánlat elfogadása iránti értesítés vételétől számítandó 3 nap alatt a teljes óvadékra, vagyis az értékesítendő tárkarabélyok, szerszámok és idomszerek, töltények és szerelvények ajánlat szerinti értéke után számítandó 10 százalékra kiegészíteni s továbbá az említett cikkeknek ajánlati vételárát teljes összegében ugyanazon idő alatt a budapesti m. kir. állampénztárba (Budapest, IX., Vámházpalota) a m. kir. belügyi tárcza javára készpénzben befizetni és mindkét rendbeli letét, illetőleg befizetésről az elismervényeket látlanozás végett a csendőrségi felszerelési anyagraktárnak bemutatni.

6. Az értékesítendő tárkarabélyok, szerszámok és idomszerek, töltények és szerelvények a m. kir. honvéd központi fegyverlár raktárában (Budapest, IX., Külső üllői-ut, Ferencz József honvéd gyalogsági laktanya), a töltények pedig Weiss Manfréd-féle tölténygyárban (Csepel) veendőek át. Ezen czikkeeknek az átvétele, elcsomagolása és elszállítása az erre vonatkozó értesítés vételétől számítandó 48 óra alatt megkezdendő és az átvétel megkezdésének napjától számítandó 3 hét alatt teljesen befejezendő. Az átvételből, csomagolásból és elszállításból fölmerülő összes költségek (ládák beszerzése, munkaerő hozzáadása, elfuvarozások, vasuti és egyéb viteldíjak stb.) a vevőt terhelik.

Ha a vevő bármily okból is az átvétel, becsomagolás és elszállítást az átvétel megkezdésének napjától számítandó 3 hét alatt be nem fejezi, a megszabott 3 hetes időtartamon felül fölmerülő minden nap után, beleértve a vásár- és ünnepnapokat is, a m. kir. honvédelmi ministerium által meghatározandó napi rakbért tartozik fizetni mindaddig, míg az összes tárkarabélyok, szerszámok és idomszerek, töltények és szerelvények a raktárból vagy egyéb helyiségekből mind el nem szállítottak.

7. Az elcsomagolt karabélyok, szerszámok, idomszerek és töltények a vevő által Európán kívüli országokba szállítandók el és erre a cs. és kir. külügyministeriumnak az engedélyét a vevőnek kell megszerezni.

Köteles a vevő az elszállítandó karabélyok, szerszámok, idomszerek és töltényeknek a végső európai kikötőbe vagy vasuti állomásra történt megérkezését és onnan Európán kívül eső helyre való elszállítását az ezen állomásra nézve illetékes osztrák-magyar konzul által hivatalosan igazoltatni, és ezen igazolást a csendőrségi felszerelési anyagraktárnak beküldeni, mely azután intézkedni fog a letett óvadéknak kintalványozása iránt.

Azon esetben, ha a vevő ezen kikötéseknek eleget nem tesz, nemcsak letett óvadékát veszti el, hanem az egyébként megtorló törvényes eljárásnak is aláveti magát.

Ha ezen eladási ügylet az állam részéről esetleg kibocsátott fegyver és lőszer kiviteli tilalom következtében nem lenne lebonyolítható, a vevő az átvett karabélyokat, szerszámokat és idomszereket, töltényeket és szerelvényeket a saját költségén raktárolja mindaddig, míg azok Európán kívüli országokba szállíthatók lesznek és addig az óvadéka letétben marad. Az említett fölmerülő károk és költségek kizárólag a vevőt terhelik, e czímen a kinevtár irányában támasztható követelésekről már előre ezennel lemond.

8. Az ajánlat s bánatpénzről szóló letéti elismervénnyel együtt magyar felirással ellátott és pecséttel lezárt sértetlen borítékban, 1908. évi márczius hó 16-án déli 12 óráig a csendőrségi felszerelési anyagraktárnál közvetlenül vagy posta útján bérmentve adandó be.

9. A beérkezett ajánlatok a csendőrségi felszerelési anyagraktár helyiségében 1908. évi márczius hó 19-én délelőtt 10 órakor, beérkezésük sorrendjében bizottságilag bontatnak fel. A felbontásnál az ajánlattevők, vagy azok megbízottai jelen lehetnek.

10. Az ajánlatok között választás illetve az elfogadási jog a m. kir. belügyministeriellé meg. Az odaítélési határozatra nézve, a versenylárgyalástól számított 30 nap állapittatik meg. Hirdetmények és ajánlati űrlapok az alólírott anyagraktárnál (Budapest, Csendőrségi laktanya) díjtalanul kaphatók.

Kelt Budapesten, 1908. évi január hó 23-án.

A m. kir. csendőrségi felszerelési anyagraktár.